

ГАЗЕТ ЛЭДЗӨНЫ: ВКП(б) ЕМДИНСА
РАЙКОМ ДА РАЙСПОЛКОМ

№ 82—83 (776—777)

СЕНТЯБРЬ 1 ЛУН

1939 ВО

~~*

Петö тöлысын 10 номер

Талун XXV-öд Международной Юношеской Лун
— империалистической войны да фашизмлы
паныд, мир вöсна, свобода вöсна, социализм
вöсна став странаысса уджалысь томйöз свя-
щенной тышлön лун!

Коми АССР-са первой созыва Верховной Совет Мөд Сессияөн примитöм закон

„Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслön окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясö бöрийсьöмъяс йылысь Положение“ вынсьöдöм йылысь

Коми Автономной Советской Социалистической Республикаса Верховной Совет постановляйтö:
Вынсьöдны „Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслön окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясö бöрийсьöмъяс йылысь Положение“.

Коми АССР Верховной Совет Президиумса Председатель **Г. ВЕТОШКИН.**
Коми АССР Верховной Совет Президиумса Секретарь **В. ФИЛИПОВ.**

1939 во август 19 лун. Сыктывкар, Коми АССР.

Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслön окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясö бöрийсьöмъяс йылысь П О Л О Ж Е Н И Е

I глава

Бöрийсян система

1 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 105 статья подув вылын уджалысь йöз депутатъяслön окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясö депутатъясö бöрийсьöмъяс нудсьöны бöрийсьöмъясн всеобщой, равной да веськыд бöрийсян право подув вылын гусён гөлöсуйтöмөн.

2 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 106 статья подув вылын депутатъясö бöрийсьöмъяс всеобщийсь: Коми АССР-са став гражданалön, кодъяслы тыриес 18 арбе, найö расовй да национальной принадлежность вылö, вероисповедание, образовательной ценз, оседлость, социальной происхождение, имущественной положение да воддза деятельность вылö видзöтöй, эм право участвуйтны депутатъясö бöрийсьöмъясын да лоны бöрийсьöмъясн уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö, йöйяс кындзи да йöз кындзи, кодъясö судитöма судöн бöрийсян правоясы лишитöмөн.

3 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 107 статья подув вылын депутатъясö бöрийсьöмъяс равнойсь: быд гражданин имеитö öти гөлöс; став граждана бöрийсьöмъясын участвуйтны öткодь основаниен вылын.

4 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 108 статья подув вылын нывбабасе пользуйтöны бöрийсян да бöрийсьöмъяс лоны правоön мужчинаяскöд öткодь.

5 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 109 статья подув вы-

лын гражданина, кодъяс состоитöны Красной Армия радъясын, пользуйтöны бöрийсян да бöрийсьöмъяс лоны правоön став гражданакöд öткодь.

6 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 110 статья подув вылын депутатъясö бöрийсьöмъяс веськыдсь: уджалысь йöз депутатъяслön окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясö бöрийсьöмъяс нудсьöны бöрийсьöмъясн непосредственно веськыд бöрийсьöмъясн.

7 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 111 статья подув вылын уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö депутатъясö бöрийсьöмъясн гөлöсуйтöм гуся.

8 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 112 статья подув вылын Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö бöрийсьöмъясн нудсьöны бöрийсян округъяс кузя.

Быд бöрийсян округ мөдöдö уджалысь йöз депутатъяслön соответствующой Советö öти депутатöс.

9 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялön 17 статья подув вылын РСФСР-са да став мукöд союзной республикаысса граждана пользуйтöны Коми АССР территория вылын бöрийсян правоясөн Коми АССР-са гражданакöд öткодь.

10 СТАТЬЯ. Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö бöрийсьöмъяс нудсьöмкöд йитчöм рöскодъяс вöчсьöны государство щöт вылö.

11 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъясн списокъяс лöсьдсьöны каръясын уджалысь йöз депутатъяслön карса Советөн; поселокъясын—поселковой Советөн; сиктса местностьясн—уджалысь йöз депутатъяслön сиктса Советөн.

Бöрийсьöмъяс списокъяслön форма лöсьдсьö Коми АССР-са Верховной Совет Президиумөн.

12 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс списокъясö пыртсьöны став граждана, кодъяс имеитöны бöрийсян право да олöны (пыр либö временнö) списокъяс лöсьдöг кежлö тайö Совет территория вылын, кодъяслы бöрийсян лун кежлö тыриес 18 арöс.

13 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс списокъясö оз пыртсьöны йöз, кодъясö лишитöма бöрийсян правоясы судебной приговоръяс серти бöрийсян правоясы лишитöм кузя приговорын урчитöм став срок чöжыс, а сдзжö йöз, кодъясö признайтöма законөн лöсьдöм пöрадокөн йöйсьөн.

14 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс пöвсьыс некод оз вермы лоны пыртöма öтныс унджык бöрийсян списокö.

15 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъясн списокъяс—общийсь уджалысь йöз депутатъяслön став Советъясö бöрийсьöм вылö составляйтсьöны быд бöрийсян округ кузя алфа-

витной пöрадокын бöрийсьöмъясн фамилия, ним, вич, арлыд, олан места, а сдзжö уджалысь йöз депутатъяслön соответствующой Советö бöрийсьöмъяс кузя бöрийсян округъяслыс номеръяс индöмөн. Бöрийсьöмъяслön списокъяс кырымавсьöны уджалысь йöз депутатъяслön Советса председателён да секретарён.

16 СТАТЬЯ. Военской частыасын да войсковой соединениенасын сулагысь бöрийсьöмъяслön списокъяс лöсьдсьöны командованиён командир да военной комиссарён кырымалöмөн. Став мукöд военнотужащойяс пыртсьöны бöрийсьöмъяслön списокъясö олан местасерти уджалысь йöз депутатъяслön соответствующой Советъясөн.

17 СТАТЬЯ. Бöрийсян участокъясын, кодъяс лöсьдсьöны больницын, рöдильной керкаясын, санаторийясн да мукöд лечебной учреждениенасын, бöрийсьöмъяслön списокъяс лöсьдсьöны кыдзи висысьс граждана вылö, сдззи и медицинской персонал вылö, кодö бöрийсян лунö находитчö дежурство вылын.

Бöрийсьöмъясын оз вермыны примитны участие висысьс, кодъяс находитчöны скарлатинозной да дифтерийной отделениенасын.

18 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъясöдз 35 лун воддзык уджалысь йöз депутатъяслön Совет öшöдö бöрийсьöмъяслыс списокъяс став йöзöс тöдмөдöм могысь либö обеспечивайтö бöрийсьöмъяслы позянлун тöдмасын тайö списокъясөн Совет помещениен.

19 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс списокъяслön подлинникыс видсьö уджалысь йöз депутатъяслön соответствующой Советын да военной частын либö войсковой соединениенасын.

20 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяслыс список йöздан да бöрийсян лун

костын бöрийсьöмъясн асысыс олан места вежигөн уджалысь йöз депутатъяслön соответствующой Совет сетö сылы Коми АССР-са Верховной Совет Президиумөн установитöм формаа „гөлöсуйтан право вылö удостоверение“ да пасйö бöрийсьöмъяслön списокын—„мунис“; выль—пыр либö временнö—оланины бöрийсьöмъяс пыртсьö бöрийсьöмъяслön списокö личност удостоверение, а сдзжö „гөлöсуйтан право вылö удостоверение“ петкөдлöм бöрын.

21 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс списокын неправильностьяс йылысь (списокö пырттöм, списокыс исключитöм, ов, ним, вич дзугöм, бöрийсян правоясыс лишитöм йöзöс неправильной списокö пырттöм) шыдчöм сетсьö уджалысь йöз депутатъяслön Советö, кодö йöздöс списокö.

22 СТАТЬЯ. Уджалысь йöз депутатъяс Советлön исполнительной комитет обязан видлавы бöрийсьöмъяс списокын неправильность йылысь быд шыдчöм куйм лунъя срокөн.

23 СТАТЬЯ. Бöрийсьöмъяс списокын неправильность йылысь шыдчöм видлалöм бöрын, уджалысь йöз депутатъяс Советлön исполнительной комитет обязан либö пыртны бöрийсьöмъяс списокö колана веськөдöмъяс, либö сетны шыдчысыл письменной справка сылыс шыдчöмөт отклонитан мотивъяс йылысь; уджалысь йöз депутатъяслön Совет шумкөд сгласитчытöм дырйи шыдчысь вермас сетны норасьöм Народной судö.

24 СТАТЬЯ. Народной суд куйм лунөн обязан восьса судебной заседаниен шыдчысьöс да Советса представительсьöс корöмөн видлавы списокын неправильность вылö норасьöм да асысыс шумөс пыр жö юртны кыдзи шыдчысьлы, сдззи и Советлы. Народной судлön шумöс окончателной.

III глава

Административной округъясса уджалысь йöз депутатъяслön окружной Советъясö бöрийсьöмъяс кузя бöрийсян округъяс да бöрийсян комиссияс

25 СТАТЬЯ. Административной округъясса уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö бöрийсьöмъяс кузя избирательной округъяс лöсьдсьöны уджалысь йöз депутатъяслön окружной Советөн.

Коми АССР-са Конституциялön 112 статья подув вылын бöрийсян округъяс лöсьдсьöны öти округ 2.000 морт население вылö норма серти.

26 СТАТЬЯ. Административной округъясса уджалысь йöз депутатъяслön Советъясö бöрийсьöмъяс

(Водзö видзöд 2 листбокыс).

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь П О Л О Ж Е Н И Е

ле кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧздӧсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной Советъясӧ исполнительный комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

27 СТАТЬЯ. Быд административной округын лӧсьӧдсьӧ административной округса уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной бӧрйысян комиссия.

28 СТАТЬЯ. Округной (административной округъяслӧн) бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да 4—6 шлен составын, бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

29 СТАТЬЯ. Округной (административной округлӧн) бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ округ территория вылын округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс мунӧгӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениесӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияслӧн неправильной действие вылӧ норасьӧмъяс;

в) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн установитӧм бӧрйысян бюллетеньяс;

г) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйӧм депутатъясӧ;

д) сдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советса ман-

датной комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

30 СТАТЬЯ. Административной округса уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд избирательной округын лӧсьӧдсьӧ Округной бӧрйысян комиссия.

31 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной (избирательной округса) бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советса исполнительный комитетӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сӧрӧнджык.

32 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной (избирательной округса) бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн округной Советса депутатӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧ;

б) снабжайтӧ Участковой бӧрйысян комиссияясӧе установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Округной (административной округса) бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

IV глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

33 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны татшӧм нормаяс серти:

районын, кӧнӧ населениеыс 25 сюрс мортъс унджык—ӧти бӧрйысян округ быд 1.000 морт население вылӧ, но, 60 округыс не унджык;

районын, кӧнӧ населениеыс 25 сюрсӧдз, лӧсьӧдсьӧ 25 избирательной округ.

34 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧздӧсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧ исполнительный комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

35 СТАТЬЯ. Быд районын лӧсьӧдсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Районной бӧрйысян комиссия.

36 СТАТЬЯ. Районной бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн; административной округӧ пырысь районъясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной Совет исполнительный комитетъясӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да

4—6 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

37 СТАТЬЯ. Районной бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ район территория вылын районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс мунӧгӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениесӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияслӧн неправильной действие вылӧ норасьӧмъяс;

в) наблюдайтӧ бӧрйысьӧмъяслысь списокъяс аскадын лӧсьӧдӧм да став йӧзлы тӧдӧмӧдз вайӧдӧм бӧрся;

г) наблюдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс соотвествующей Советлӧн исполнительный комитетӧн избирательной участокъяс аскадӧ котыртӧм бӧрся да лӧсьӧдӧ бӧрйысян участокъясслысь порядковой номеръяс;

д) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньяс;

е) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйӧм депутатъясӧ;

ж) сдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс районной Советлӧн мандатной комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

38 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд бӧрйысян округын лӧсьӧдсьӧ Округной бӧрйысян комиссия.

39 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Совет исполнительный комитетӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сӧрӧнджык.

40 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной бӧрйысян комиссия:

V глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

41 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс образуйтсьӧны татшӧм нормаяс серти:

каръясын, кӧнӧ населениеыс 12 сюрсаян да унджык—ӧти бӧрйысян округ быд 350 морт население вылӧ; 12 сюрс мортӧдз населениеа каръясын лӧсьӧдсьӧ 35 бӧрйысян округ.

42 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧздӧсьӧны уджалысь йӧз депутатъяс карса Совет исполнительный комитетӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

43 СТАТЬЯ. Быд карын лӧсьӧдсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Карса бӧрйысян комиссия.

44 СТАТЬЯ. Карса бӧрйысян комиссияяс образуйтсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны: Карса избирательной комиссия республиканской подчинениеа каръясын—Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да 6—10 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сӧрӧнджык.

45 СТАТЬЯ. Карса бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ кар территория вылын карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс мунӧгӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениесӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияслӧн неправильной действие вылӧ жалобаяс;

в) наблюдайтӧ бӧрйысьӧмъяслысь списокъяс аскадӧ лӧсьӧдӧм да став йӧзлы тӧдӧмӧдз вайӧдӧм бӧрся;

г) наблюдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс соотвествующей Советъ-

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советса депутатӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧ;

б) снабжайтӧ Участковой бӧрйысян комиссияясӧе лӧсьӧдӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Районной бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

46 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд бӧрйысян округын лӧсьӧдсьӧ Округной бӧрйысян комиссия.

47 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественной организацияяс да уджалысь йӧз обществоясса представителъясъс да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Совет исполнительный комитетӧн председатель, председателъӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сӧрӧнджык.

48 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Округной бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Совет депутатъясӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧ;

б) снабжайтӧ Участковой бӧрйысян комиссияясӧе установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Карса бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

VI глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

49 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковой Советъясӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс образуйтсьӧны татшӧм нормаяс серти:

сиктса Советъяс да поселокъяс территория вылын, кӧнӧ населениеыс 1.000 морт сайӧ—ӧти бӧрйысян округ быд 100 морт население вылӧ, но 25 округыс не унджык; сиктсоветъяссын да поселокъяссын, кӧнӧ населениеыс 1.000 мортӧдз лӧсьӧдсьӧ 9 избиратель-

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь П О Л О Ж Е Н И Е

ной округ.

50 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧздӧсьоны уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковой Советъяс исполнительный комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 луньсь не сӧрӧнджык.

51 СТАТЬЯ. Быд сиктсоветын да поселокын лӧсьӧдсӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Сиктса, Поселковой бӧрйысян комиссия.

52 СТАТЬЯ. Сиктса да Поселковой бӧрйысян комиссияс лӧсьӧдсӧны общественной организациясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясыс да вынсьӧдсӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧн председатель, председателӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 луньсь не сӧрӧнджык.

53 СТАТЬЯ. Сиктса, Поселковой избирательной комиссия:

а) наблюдайтӧ сиктсовет да поселок территория вылын сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс мунӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положеннессӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрса;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссиялӧн неправильной действняс вылӧ жалӧбаяс;

в) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-сӧ Верховной Совет Президиумӧн установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньяс да снабжайтӧ бӧрйысян бюллетеньясӧн Участковой бӧрйысян комиссиясӧ;

VII глава

Бӧрйысян участокъяс да участковой бӧрйысян комиссияяс

57 СТАТЬЯ. Бӧрйысян бюллетеньяс примитӧм да гӧлӧсьяс лыддӧм могысь каръяслӧн, поселокъяслӧн да сиктсоветъяслӧн территория юксь бӧрйысян участкас вылӧ, кодъяс общйӧс уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя.

58 СТАТЬЯ. Бӧрйысян участкас лӧсьӧдсӧны каръясын уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советъясӧн; сиктса местаясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧн.

59 СТАТЬЯ. Бӧрйысян участкас лӧсьӧдсӧны бӧрйысьӧмъясӧдз 50 луньсь не сӧрӧнджык.

60 СТАТЬЯ. Сиктсоветлӧн территория, кӧнӧ лыддысьсӧ 2.000 населениысь не унджык, составляйтӧ, кызди правилӧ, ӧти бӧрйысян участок; быд сиктын, деревнян, кӧнӧ лыддысьсӧ 500-сян, но 2.000 мортъсь не унджык население, лӧсьӧдсӧ торъя бӧрйысян участок.

Сиктсоветлӧн да сельской населенной пунктлӧн территория, кӧнӧ населениысь 2.000 мортъсь унджык, юксь бӧрйысян участкас вылӧ ӧти бӧрйысян участок 1.500—2.500 морт население вылӧ арталӧмӧн.

Сиктъяс либӧ сиктъяс группаын, кӧнӧ олысясыс 500 мортъсь этшаджык, но 300 мортъсь не этшаджык, сийӧ случайясын, кор татшӧм сиктъясслӧн бӧрйысян участок центродз расстояниыс 10 километрыс унджык, вермас лоны лӧсьӧдӧма торъя бӧрйысян участ-

г) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйӧм депутатъясӧс;

д) сдایتӧ уджалысь йӧз депутатъяс сиктса, поселковой Советлӧн мандатной комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

54 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд бӧрйысян округын лӧсьӧдсӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружной бӧрйысян комиссия.

55 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружной бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсӧны общественной организациясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясыс да вынсьӧдсӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧн председатель, секретарь да комиссияса ӧти шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 луньсь не сӧрӧнджык.

56 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружной бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковой Советса депутатӧ Коми АССР-са Конституциялыс да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положеннессӧ требованияс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧс;

б) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъясслысь результатъяс;

в) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

г) представляйтӧ Сиктса, Поселковой бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь делопроизводство.

токъяс.

Ылӧ войвыв торъя районъясын, кӧнӧ унджыкыс песни сиктъяс, бӧрйысян участкас вермас лоны лӧсьӧдӧма 300 мортъсь этшаджык, но 50 мортъсь не этшаджык населениеӧн.

61 СТАТЬЯ. Каръяс да поселокъяс, кӧнӧ лыддысьсӧ 2.000 морт населениысь унджык, юксь бӧрйысян участкас вылӧ ӧти бӧрйысян участок 1.500—2.500 морт население вылӧ арталӧмӧн.

62 СТАТЬЯ. Военской частьяс да войсковой соединенияс составляйтӧны торъя бӧрйысян участкас 50-ыс не этшаджык да 1.500 бӧрйысьысысь не унджык лыдӧн.

63 СТАТЬЯ. Больничаяс, рӧдильной керкаяс, санитарийяс, инвалидной керкаяс бердын, кӧнӧ 50 бӧрйысьысысь не этшаджык, лӧсьӧдсӧны торъя бӧрйысян участкас.

Некымын корпуса больничаясын лӧдсӧ торъя корпусъяс бердын бӧрйысян участкас лӧсьӧдӧма на пӧвсысь быдын кӧ эм 50 бӧрйысьысысь не этшаджык.

Больничаясын да мукӧд лечебной учреждениясын, кӧнӧ торъя бӧрйысян участкас оз лӧсьӧдсӧны, лӧдсӧ бӧрйысян бюллетеньяс самой больничаяс да лечебной учреждениясас бӧрйысян комиссияс торйӧдӧм шленъясӧн примитӧм. Тайӧ случайын больничаяс снабжайтсӧны торъя бӧрйысян ячикъясӧн.

64 СТАТЬЯ. Суднояс да пуръяс, кӧнӧ бӧрйысьыслӧн лыдыс 15 мортъсь не этшаджык, да кодъяс бӧрйысян лунӧ плаваннениысь,

вермӧны лӧсьӧдны торъя бӧрйысян участкас, кодъяс пурӧны бӧрйысян округъясӧ судносӧ пришитӧм места серти.

Случайясын, кор судно вылын бӧрйысьыслӧн лыдыс равняйтчӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса либӧ районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округ вылӧ население нормалы, лӧсьӧдсӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса либӧ районной Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя торъя бӧрйысян округ судно пришитӧм места серти.

65 СТАТЬЯ. Быд бӧрйысян участкаын лӧсьӧдсӧ Участковой бӧрйысян комиссия, кодӧ общйӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя.

66 СТАТЬЯ. Участковой бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсӧны общественной организациясса да уджалысь йӧз обществоясса

представительясыс да вынсьӧдсӧны каръясын уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Советъясӧн; сиктса местаясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн районной Советъясӧн председатель, председателӧс вежысь, секретарь да 6—10 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 45 луньсь не сӧрӧнджык.

67 СТАТЬЯ. Участковой бӧрйысян комиссия:

а) нуӧдӧ бӧрйысян участок кузя бӧрйысян бюллетеньяс примитӧм;

б) нуӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советса депутатӧ быд кандидат кузя гӧлӧсьяс лыддӧм;

в) представляйтӧ гӧлӧсуйтӧм кузя протокол соответствующй Окружной бӧрйысян комиссияӧ, а став делопроизводство—уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса либӧ районной Советӧ.

VIII глава

Депутатӧ кандидатъясӧс выставляйтан пӧрадок

68 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 113 статья подув вылын бӧрйысьыслӧн кандидатъяс выставляйтсӧны бӧрйысян округъяс кузя.

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ кандидатъясӧс выставляйтан право обеспичивайтсӧ общественной организацияссы да уджалысь йӧз обществоясы: коммунистической партийной организациясы, профессиональной союзясы, кооперативъяссы, томйӧз организациясы, культурной обществоясы да мукӧд организациясы, кодъясӧ регистрируйтӧма законӧн установитӧм пӧрадокын.

69 СТАТЬЯ. Кандидатъясӧс выставляйтан право пӧртӧны олӧмӧ кызди общественной организацияслӧн да уджалысь йӧз обществояслӧн республиканской органъяс, сӧдзи и налӧн окружной да районной органъяс сӧдзжӧ, кызди рабочйяслӧн да служащйяслӧн общйӧ собраниеяс предприятйясын да учреждениясын, красноармеецъяслӧн—военской частьясын, а сӧдзжӧ и крестьяналӧн общйӧ собраниеяс—колхозъясын, совхозъясса рабочйяслӧн да служащйяслӧн—совхозъясын.

70 СТАТЬЯ. Депутатӧ кандидатъяс оз вермыны лоны Окружной, а сӧдзжӧ Участковой бӧрйысян комиссиясса шленъясӧн сийӧ округын, кӧнӧ найӧс выставитӧма депутатӧ кандидатъясӧн.

71 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз 35 луньсь не сӧрӧнджык став общественной организацияяс да уджалысь йӧзлӧн обществояс, кодъяс выдвигайтӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной да (административной округъясса) да районной Советъясса депутатӧ кандидатъясӧс, обязанӧс регистрируйтны депутатъясӧ кандидатъясӧс соответствующй Окружной бӧрйысян комиссияын.

72 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз 20 луньсь не сӧрӧнджык став общественной организацияяс да уджалысь йӧзлӧн обществояс, кодъяс выдвигайтӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса, сиктса да поселковой Советъясса депутатӧ кандидатъясӧс, обязанӧс регистрируйтны депутатъясӧ кандидатъясӧс соответствующй Окружной бӧрйысян комиссияын.

73 СТАТЬЯ. Окружной бӧрйысян комиссияяс обязанӧс реги-

стрируйтны депутатӧ став кандидатъясӧс, кодъясӧс выставитӧма общественной организациясӧн да уджалысь йӧз обществоясӧн Коми АССР-са Конституциялыс да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положеннелысь требованияс соблюдайтӧмӧн.

74 СТАТЬЯ. Общественной организация либӧ уджалысь йӧзлӧн общество, кодъяс выдвигайтӧны депутатӧ кандидатӧс, обязанӧс представитны соответствующй Окружной бӧрйысян комиссияӧ татшӧм документъяс:

а) протоколсӧ собраниелысь либӧ заседаниелысь, кодӧ выдвинитӧ депутатӧ кандидатӧс, Президиумса шленъясӧн кырымалӧмӧн, налысь арлыдсӧ, олан местасӧ, кандидатӧс выдвинитысь организациялысь нимсӧ индӧмӧн, депутатӧ кандидатӧс выдвинитысь собраниелысь либӧ заседаниелысь места, кад да участникъясслысь лыд индӧмӧн, сӧнӧ жӧ протоколын должен лоны индӧма депутатӧ кандидатлӧн ов, ним, вич, сылӧн арлыд, олан места, партийность, занятие;

б) депутатӧ кандидатлысь заявление тайӧ бӧрйысян округ кузя сийӧс выставитысь организациясыя баллотируйтчыны сылӧн сӧгласие йылысь.

75 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Советӧ депутатӧ кандидат вермас гӧлӧсуйтсӧны ӧти и сийӧ жӧ Советӧ сӧмын ӧти округын.

76 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной (административной округса), районной, карса, сиктса да поселковой Советӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружной бӧрйысян комиссиялӧн депутатӧ кандидатӧс регистрируйтӧмын ӧткажитчӧм вермас лоны обжалуйтӧма кык луняс срокӧн соответственнӧ Окружной (административной округъясса), Районной, Карса, Сиктса да Поселковой бӧрйысян комиссияӧ, кодлӧн решениыс окончательной.

77 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной (административной округса) да районной Советъясса депутатӧ регистрируйтӧм быд кандидатлӧн ов, ним, вич, арлыд, занятие, партийность да кандидатӧс выдвинитысь общественной организациялӧн нимыс йӧздӧсӧ соответствующй Окружной бӧрйысян комиссияӧн бӧрйы-

(Помсӧ видӧд 4 листбокысь).

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь

П О Л О Ж Е Н И Е

сьӧмъясӧдз 30 лунысь не сёрӧнджык.

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса, сиктса да поселковой Советъясса депутатӧ Окружной бӧрйысьӧм комиссиясын регистрируйтӧм кандидатъяс йылысь даннойяс йӧздӧсьӧны соответствующей Карса, Сиктса да Поселковой бӧрйысьӧм комиссиян бӧрйысьӧмъясӧдз 15 лунысь не сёрӧнджык.

78 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Советъясса депутатӧ став регистрируйтӧм кандидатъяс быть пыртны бӧрйысьӧм бюллетеньясӧ.

79 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной (административной округъясса), районной, карса Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружной бӧрйысьӧм комиссияяс, а сідз жӧ Сиктса да Поселковой бӧрйысьӧм комиссияяс обяванӧсь мӧдӧдны став Участковой

бӧрйысьӧм комиссияяслы бӧрйысьӧм бюллетеньяс бӧрйысьӧмъясӧдз 10 лунысь не сёрӧнджык.

80 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм бюллетеньяс печатайтӧсьӧны соответствующей бӧрйысьӧм округса население кыв вылын.

81 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм бюллетеньяс печатайтӧсьӧны Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн лӧсьӧдӧм форма серти да сы мында, медым обеспечитны быд бӧрйысьӧмъясӧ.

82 СТАТЬЯ. Быд организациялы, кодӧ выставитӧ кандидатӧсь, кодӧс регистрируйтӧма соответствующей Окружной бӧрйысьӧм комиссиян, кызди и Коми АССР-са быд гражданинлы, обеспечивайтӧсь тайӧ кандидат вӧснаыс собраниеяс вылын, печатъын да мукӧд ногӧн беспрепятственно агитируйтӧн право Коми АССР-са Конституция 96-ӧд статья серти.

IX глава

Бӧрйысьӧм лун

83 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружной, районной, карса, сиктса да поселковой Советъясӧ бӧрйысьӧмъяс нӧдӧсьӧны вӧдӧсьӧны ӧти лунӧн, кодӧ общӧй став Коми АССР-лы.

84 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм лун устанавливайтӧсь Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн бӧрйысьӧмъяс срокӧдз кык тӧлы-

сьысь не сёрӧнджык. Бӧрйысьӧмъяс нӧдӧсьӧны уджавтӧм лунӧ.

85 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз бӧръя 15 лун чӧжыс Участковой бӧрйысьӧм комиссия быд лун йӧздӧ либӧ кыздӧ мӧд ногӧн паськыда юртӧ бӧрйысьӧмъяслы бӧрйысьӧм лун йылысь да бӧрйысьӧм места йылысь.

X глава

Гӧлӧсуйтан пӧрадок

86 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧн гӧлӧсьяс сетӧм нӧдӧсьӧ бӧрйысьӧм лунӧ 6 час асывсьӧн 12 час вӧйдз местной кад серти.

87 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм лунӧ 6 час асылыс Участковой бӧрйысьӧм комиссияяс председатель комиссияяс шленъяс дырйи прӧвѣрайтӧ бӧрйысьӧм ящикъяс да устанавитӧм форма серти составитӧм бӧрйысьӧмъяс списокъяс эмлун, мый бӧрын пӧдлалӧ да печатайтӧ ящикъяс комиссия печатъӧн да корӧ бӧрйысьӧмъясӧ заводитны сетавны гӧлӧсьяс.

Печатъяслӧн да бӧрйысьӧм ящикъяслӧн образецъяс устанавливайтӧсьӧны Коми АССР-са Верховной Совет Президиумӧн.

88 СТАТЬЯ. Быд бӧрйысьӧм гӧлӧсуйтӧ ачыс, та могысь гӧлӧсуйтан помещениӧ локтӧмӧн, бӧрйысьӧмъясӧн гӧлӧсьяс сетӧм нӧдӧсьӧ бӧрйысьӧм ящикӧ бӧрйысьӧм бюллетеньяс лӧдзӧмӧн.

89 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъяс нӧдӧм вылӧ помещениын торйӧдсьӧ бюллетеньяс заполняйтӧм вылӧ торъя комната, кӧнӧ гӧлӧсуйтигӧн запрѣщайтӧ присутствуйтны кодӧ кӧтъ сийӧ эз вӧв, сы лыдын и Участковой бӧрйысьӧм комиссияяс шленъяслы, гӧлӧсуйтысьяс кызди; бюллетеньяс заполняйтӧн комнатаӧ ӧтпырӧ некымын бӧрйысьӧмъяс лӧдзигӧн, сийӧ должен лоны оборудуйтӧма перегородкасын либӧ ширмаясын ӧтпырӧ лӧдзан бӧрйысьӧмъяс лыд серти.

90 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм помещениӧ локтысь бӧрйысьӧмъяс предъявляйтӧ Участковой бӧрйысьӧм комиссияяс секретарлы либӧ шленлы либӧ паспорт, либӧ колхозной книжка, либӧ профсоюзной билет, либӧ личностьяслысь мӧд сикас удостоверение да бӧрйысьӧмъяс лӧн список серти прӧвѣритӧм да

бӧрйысьӧмъяс лӧн списокын пасйӧм бӧрын получаютӧ устанавитӧм образца бӧрйысьӧм бюллетеньяс.

91 СТАТЬЯ. Йӧз вылӧ, кодъяс воисны бӧрйысьӧм помещениӧ „гӧлӧсуйтан право вылӧ удостоверениӧн“, бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелӧн 20 статья серти, Участковой бӧрйысьӧм комиссия нӧдӧ торъя список, кодӧ пуктысьӧ бӧрйысьӧмъяс лӧн список динӧ.

92 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъяс комнатаын, кодӧс торйӧдӧма бӧрйысьӧм бюллетеньяс заполняйтӧм вылӧ, кольӧ быд бӧрйысьӧм бюллетеньын сийӧ кандидатлысь овеӧ, код вӧсна сийӧ гӧлӧсуйтӧ, мукӧдъясӧ черкайтӧмӧн; та бӧрын бӧрйысьӧмъяс вуджӧ комнатаӧ, кӧнӧ помещайтӧ Участковой бӧрйысьӧм комиссия, да лӧдзӧ бӧрйысьӧм бюллетеньяс бӧрйысьӧм ящикӧ.

93 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъяс, кодъяс оз имейтны позялун неграмотность либӧ кутшӧмкӧ физической тырмытмтор вӧсна самостоятельно заполнитны бӧрйысьӧм бюллетеньяс, вермасны корны комнатаӧ, кӧнӧ заполняйтӧсьӧны бӧрйысьӧм бюллетеньяс, любӧй мӧд бӧрйысьӧмъяс бӧрйысьӧм бюллетеньяс заполнитӧм могысь.

94 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм помещениын гӧлӧсьяс сетӧм бӧрйысьӧм агитация нӧдны оз лӧдзсы.

95 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм помещениын пӧрадокысь кывкутӧм нӧд Участковой бӧрйысьӧм комиссияяс председатель, да сылӧн распоряжениеяс став присутствуйтысьяслы обязательнойӧсь.

96 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧм лунӧ 12 час войын Участковой бӧрйысьӧм комиссияяс председатель гӧлӧсьяс сетӧм йӧздӧ помалӧмӧн, да комиссия заводитӧ воставны бӧрйысьӧм ящикъяс.

(Помеӧ видзӧд локтан номерысь).

Райисполкомлӧн пленум

Август 30 лунӧ вӧлі райисполкомлӧн внеочередной пленум, кӧнӧ сулалӧс организационной вопрос. Мӧд удж вылӧ мунӧмнӧд йитӧдын пленум мездӧс райисполкомса председателысь обяванностьяс нудысьӧм пленум вынсьӧдӧс Е. Ф. КАТАЕВ ӧртӧс.

Райисполкомса председателысь обяванностьяс нудысьӧм пленум вынсьӧдӧс Е. Ф. КАТАЕВ ӧртӧс.

НЕНАПАДЕНИЕ ЙЫЛЫСЬ СОВЕТСКО-ГЕРМАНСКОЙ ДОГОВОР ЗАКЛЮЧИТОМ

Август 23 лунӧ 3 час 30 минут луннаыс вӧлі первой беседа СССР Совнаркомса Председатель да Наркоминдел Молотов ӧртлӧн Германияса иностранный делаяс кузя министр г. фон-Риббентропкӧд ненападение кузя пакт заключитӧм йылысь вопрос кузя.

Беседа мунӧс Сталин ӧрт да германской посол г. Шуленбург дырйи да кыссис 3 час гӧгӧр. Перерыв бӧрын 10 час рытын беседа вӧлі вылысь заводитӧма да помасис ненападение йылысь договор кырымалӧмӧн, кодлӧн текстыс вайӧдсьӧ улынджык.

Германия да Советской Союз костын ненападение йылысь договор

СССР-са Правительство да Германияса представительство

СССР да Германия костын мир делӧ ӧнмӧдны кӧсейӧмӧн руководствуйтӧмъяс да 1926 вося апрельын СССР да Германия костын нейтралитет йылысь договор основнӧй положениеясъс петӧмӧн воисны татшӧм соглашениӧ:

I статья. Кыкнан договаривайтчысь сторона кӧсейӧны воздерживайтчыны быдсыма насилыеысь, быдсыма агрессивной действиеысь да быдсыма нападениеысь мӧда мӧдлы отношениын, кызди торйӧн, сідзи и ӧтув мукӧд державаяскӧд.

II статья. Случайын, договаривайтчысь сторонаысь кӧ ӧтиыс лӧас военной действиеяс объектӧн коймӧд державаясь, мӧд договаривайтчысь сторона оз кут поддерживайтны сийӧ державасӧ некутшӧм формын.

III статья. Кыкнан договаривайтчысь сторона лӧн правительствояс кольӧны водзӧ вылӧ контактын мӧда мӧдъскӧд консультация вылӧ, медым информируйтны мӧда мӧдӧе вопросъяс йылысь, кодъяс вӧрзӧдӧны налысь общӧй интересъяс.

IV статья. Договаривайтчысь сторонаысысь

ни ӧтиыс оз кут участвуйтны державаяслӧн кутшӧмкӧ группировкаын, кодӧс веськыда либӧ косвенно веськӧдӧма мӧд стороналы паньд.

V статья. Договаривайтчысь сторонаяс костын сийӧ либӧ мӧд сыма вопросъяс кузя споръяс либӧ конфликтъяс кыптан случайын, кыкнан сторонаыс сийӧ споръясӧ либӧ конфликтъясӧ кутасны разрешайтны исключительно мирной мнениеясӧн дружественной вежласьӧм порядокын либӧ колана случайын конфликт разрешитӧм кузя комиссияяс лӧсьӧдӧмӧн.

VI статья. Тайӧ договорыс вӧчсьӧ 10 во кежлӧ срокӧн сідзикӧн, мый мый-этш договаривайтчысь сторонаысысь ӧтиыс оз денонсируйт сийӧс срок кольтӧдз во водзджык, договорлӧн действуйтан срок кутас лыддысьсыны автоматически нӧждӧмӧн нӧшта вит во кежлӧ.

VII статья. Тайӧ договорыс подлежитӧ ратифицируйтӧмӧ кыздӧ позыӧ джендыд срокын. Ратификационной грамотаясын вежласьӧм долже лоны Берлинын. Договор пырӧ вынӧ пыржӧ сийӧс кырымалӧм бӧрын. Составитӧма кык оригиналын немецкой да роч кыв вылын, Москваын, 1939 вося август 23 лунӧ.

СССР-са Правительство уполномочие серти **В. МОЛОТОВ.**

Германияса правительство весьтӧ **И. РИББЕНТРОП.**

ТЫРТІСНЫ ТУЙ ВӖЧАН ПЛАН

„Красной звезда“ колхоз (Аквад сиктсӧвет) срокысь водз тыртис туй вӧчан план. Ыджыд организационной способностьюс танӧ петкӧдлӧсны колхозса председатель Одицов да бригадир Калимов ӧртъяс. **В. ШАШЕВ.**

Газетъяс оз воны

Онежьеса изба-читальня судзӧдлӧс 1939 во вылӧ вель уна Газетъяс да журналъяс, но талу нӧдз ниӧти экземпляр эз воны.

Райсвязьлы колӧ Онежьеса почталысь уджӧ прӧвѣритны да примиты колана мераяс. **А. ПОПОВ.**

Отв. редактор **Н. Д. ЛАПИН.**